

09.12.2016

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntö käräjäoikeusverkoston kehittämisestä

Julkisten ja hyvinvointialojen liiton JHL ry:n lausunto käräjäoikeus verkoston kehittämisestä

Julkisten ja hyvinvointialojenliitto JHL ry (jäljempänä JHL) kiittää oikeusministeriötä mahdollisuudesta lausua käräjäoikeusverkoston kehittämiseen liittyvässä asiassa.

JHL on lähtökohtaisesti rakentanut lausuntonsa henkilöstön ja kansalaisten näkökulmasta. Lausunnossa korostetaan henkilöstön asemaa muutoksessa, johtamisen tärkeyttä, työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden parantamisen tärkeyttä.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan, että käräjäoikeusverkostoa kehitettäisiin siten, että sen jälkeen Suomessa olisi 20 käräjäoikeutta nykyisten 27 käräjäoikeuden sijaan. Lisäksi käräjäoikeuksien toimipaikkojen määrää vähennetään nykyisestä 57:stä 36:een ja eräiden erityisasiaryhmien käsittelyjä keskitettäisiin käsiteltäviksi nykyistä harvempiin käräjäoikeuksiin.

JHL ry:n jäsenet ovat pääasiallisesti ymmärtäneet mahdollisten muutosten perusteet ja tavoitteet. Lisäksi OM:n yt-tilaisuuksien viesti, että muutokset pyritään tekemään niin, että irtisanomisilta vältytään, on koettu hyvänä ja tilannetta rauhoittavana tosiasiana. Jäsenistö huoli liittyy enemmän siihen, että mitä vaikutuksia muutoksilla on työnsisältöihin ja sitä kautta esim. palkkaan. Sekä siihen missä työtä tehdään, ja jos työn tekemisen paikka muuttuu kauas kotoa, niin miten arjen elämä järjestyy. Tämän vuoksi JHL ry haluaa korostaa muutostoiminnan tärkeyttä, joustavuutta henkilöstöpolitiikassa ja ylipäätään kokonaisuuden läpiviemistä niin, että sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilöstö haluaa jatkaa motivoituneena oikeushallinnon palveluksessa.

JHL ry haluaa korostaa yhteistoiminnan merkitystä kaikilla tasoilla ja muutosta suunniteltaessa. Mitä paremmin henkilöstö otetaan mukaan valmisteluun, niin sitä paremmin muutoksiin on mahdollisuus sitoutua.

Hallituksen esityksessä korostetaan sähköistämisen tuomia (mm. AIPA) mahdollisuuksia työskentelytapoja kehitettäessä. Kyseinen kehitys on nykyaikaa ja sillä voidaan parhaimmillaan saavuttaa hyviä tuloksia monesta näkökulmasta. Samalla on kuitenkin huomattava, että usein nämä tarkoittavat väen vähentämistä ja joskus liikaakin. Työnkuormittavuutta tulee kokoajan seurata ja resursseja arvioitava työn tekemisen kannalta vaikka on paineita taloudellisten resurssien vähentämiseksi.

Sähköisen asioinnin ja videoneuvotteluyhteyksien lisäämisellä on perusteltu verkoston maantieteellisen kattavuuden pienentämistä. Tämä ei kuitenkaan saa merkitä sitä, että työ-

09.12.2016

matkat pitenevät kohtuuttomasti. Lainkäyttöhenkilöstö tarvitsee ammattitaitoista henkilöstöä myös siellä missä työ tehdään.

Kuulemistilaisuuksissa on noussut esiin ruotsin kielen asema koska esityksessä todetaan, että Porvoon ja Raaseporin kanslioiden säilyttäminen ei uudistuksen tavoitteet huomioon ottaen ole perusteltua. Niissä työskentelevät ihmiset ovat kuitenkin sitä mieltä, ettei heillä ole tosiasiallisia mahdollisuuksia siirtyä työskentelemään Espooseen tai Vantaalle (mm. huonot julkiset kulkuyhteydet). JHL ry on sitä mieltä, että tältä osin esitystä tulisi vielä tarkastella uudelleen ja huomioida mahdolliset uhat mikäli esim. kaksikielinen ammattitaitoinen henkilöstö menetetään muutoksen seurauksena.

Haastemiesten tiedoksiantoalueilla on säilytettävä heille toimitilat joko istuntopaikkojen tai yhteispalvelupisteiden yhteydessä. Esityksessä todetaan, että haastemiesten tiedoksiantojen määrä on vähentynyt ja tulee edelleen vähenemään uusien tiedoksiantotapojen myötä. Käräjäoikeuksien toiminnan turvaamisen ja kansalaisten oikeusturvan vuoksi on kuitenkin välttämätöntä, että käräjäoikeuksissa työskentelee jatkossakin riittävä määrä haastemiehiä.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Edunvalvontalinja

Kristian Karrasch
valtiosektorin neuvottelupäällikkö

Mikko Siljander
sopimustoimitsija